

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de devam eden ekonomik kriz tarım ve hayvancılık alanında ot ve yem maliyetlerinde fahiş artışlara yol açmış özellikle hayvancılıkla uğraşan çiftçiler alternatif çözümlere yönelmiştir. Hayvancılık önemli bir alan olan meraların kamu yararı esas alınarak korunması ve yönetilmesi gereklidir. Ancak mera kiralama süreçlerinin adil ve şeffaf yönetilmemesi, yerel halkın ihtiyaçlarının dikkate alınmaması birçok soruna yol açmaktadır. Özellikle bölge illerinde mera kavgaları nedeniyle çok ciddi sayılarda ve her yıl ölüm ve yaralanma vakaları yaşanmaktadır. Mera yönetiminde adil ve şeffaf olmayan, hakkaniyetsiz olan mevcut idare şekli toplumsal barışı tehdit eden, kan davası ve benzeri sosyolojik sorunlara yol açan bir işleyiştir. Mera kavgalarının önlenmesi, meraların kamu yararı esas alınarak idare edilmesi ve yerel halkın mera yönetiminde etki sahibi olabilmesi amacıyla Anayasanın 98. ve TBMM İç Tüzüğü’nün 104. ve 105. maddeleri uyarınca konu hakkında Meclis araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederim.

Mahmut DİNDAR

Van Milletvekili

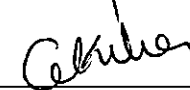
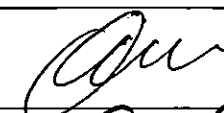
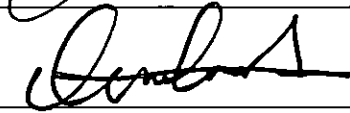
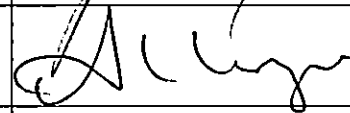
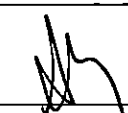
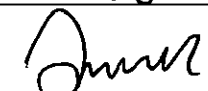
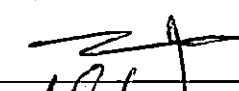
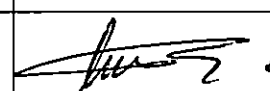
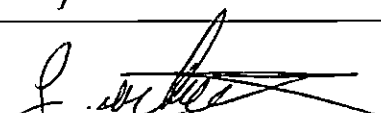
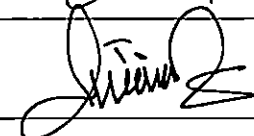
GEREKÇE

Mera arazilerine ilişkin nizaların uzun yıllar çözümsüz bırakılması, mahkeme süreçlerinin çok geç işletilmesi, ortak kullanıma açık olan meraların rant ve yasak uygulamaları nedeniyle daraltılması, kıtlık ve kuraklık nedeniyle bu alanların daha değerli hale gelmesi bu kapsamdaki kavgaya ve çatışmaların çoğalmasına yol açmaktadır.

Son bir yıl içerisinde Van’ın Çatak, Başkale, Muradiye, Erciş, Bahçesaray ilçelerinde mera arazi anlaşmazlıkları nedeniyle çıkan silahlı kavgalarda birçok kişi yaşamını yitirmiş birçok kişi de yaralanmıştır. Bu durum Van’a özgü olmayıp hayvancılığın yoğun yapıldığı bölge illerinin genelinde yaşanmaktadır. Yayla yasakları, özel güvenli bölgeler nedeniyle girişe yasaklı bölgelerin artması mera arazilerini daha önemli hale getirmektedir. Bazı bölgelerin yasaklanması mera arazilerinde aşırı otlatma, geri dönüşü olmayacak şekilde tüketime ve ifade edilen kavgalara ve diğer bazı sorunlarına yol açmaktadır. Son bir yıl içerisinde Diyarbakır’ın Silvan ilçesinde 6 kişi, Kars’ın Sarıkamış ilçesinde 2 kişi, Urfa’nın ilçelerinde yüzden fazla kişi, Mardin’de 12 kişi, mera arazisi için çıkan kavgada yaralanmıştır. Sadece

Urfa'da mera ve hazine arazilerinin kullanımı için çıkan kavgalarda bir yılda 15 kişinin yaşamını yitirdiği kamuoyuna yansımıştır.

Birçok yerde hayvan sayısı az denilerek geleneksel olarak bir köye ait olan meranın kullanımında sınırlama getirilmiş ve meraların bir kısmı başka yerlerde yaşayan kişilerin kullanımına açılmıştır. Köyde yaşayanların rızası ve onayı alınmadan geleneksel olarak köylüye ait olması gereken mera kullanım alanları kiralanırken öncelikle orada yaşayanların görüşü alınmalıdır. Kiralama süreçlerinde otlatma hakkı ve otlatma kapasitelerinin ihlal edildiği, kiraya verilen kişilerin sözleşmede belirtilen sayının çok üzerinde hayvan getirdiği ve merayı aşırı otlattığı, kira bedelinin köy bütçesine veya köylünün ortak harcamalarına katkı olarak verilmediği ifade edilmektedir. Mera komisyonunun oluşumunda bölgeyi iyi bilen ve geleneksel olarak konu hakkında farkındalığı olan kişilerin seçilmediği, mera yasasında konu hakkında yetkilendirilen kişilerin yereli bilmediği, yerelden görevli olan muhtar ve diğer görevlilerin bazen görevlerini ihmal ve istismar ettiği ifade edilmektedir. Ayrıca siyasi iktidar adına görev yapan bazı kamu görevlilerinin köyler/köylüler arasında siyasi ayrımcılık yaptığı, iktidar partisine az oy çıkan yerlerde halkın aleyhine olabilecek komisyon kararlarını aldırıldığı ifade edilmektedir. Bu yönüyle meraların kiralanması sürecinde kamu yararı ve meraların korunması öncelik olmaktan çıkmış rantta, siyasi kayırmacılığa ve toplumsal barışı bozan vakalara alan açılmıştır. Meraların idare sisteminde kamu yararı ve yerel halkın çıkarı öncelikli olmalıdır. Mera kiralama sisteminde hakkaniyetsiz uygulamalara son verilmesi, meraların kamu yararı esasına göre yönetilmesi, aşırı otlatma ve otlatma hakları ihlallerinin önün geçilmesi, mera azalışının önlenmesi, yayla yasaklarının meralara etkisinin araştırılması amacıyla kapsamlı bir meclis araştırması komisyonu kurulmasını arz ve teklif ederim.

1	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
2	SERHAT EREN	DİYARBAKIR	
3	GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT	KARS	
4	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
5	GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT	VAN	
6	NEVROZ UYSAL ASLAN	ŞIRNAK	
7	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
8	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
9	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
10	ALİ BOZAN	MERSİN	
11	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	
12	GÜLDEREN VARLI	VAN	
13	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
14	YILMAZ HUN	IĞDIR	
15	ZEYNEP ODUNCU	BATMAN	
16	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
17	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
18	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
19	GEORGE ASLAN	MARDİN	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	